

บันทึก

เรื่อง การประกอบธุรกิจสี่ล้อของคนต่างด้าว

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๐๓/๓๘๒๓๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๓๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กระทรวงการคลังได้มีนโยบายขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจเงินทุนให้บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ประกอบกิจการให้เช่าทรัพย์สินแบบสี่ล้อซึ่งได้ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งมีบริษัทเงินทุนที่มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นคนต่างด้าวขออนุญาตประกอบธุรกิจดังกล่าวด้วย แต่เนื่องจากกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้เคยหารือปัญหาตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) ว่าการประกอบธุรกิจให้เช่าทรัพย์สินและธุรกิจสี่ล้อ (leasing) ของคนต่างด้าวอยู่ในข่ายควบคุมตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑)^๑ หรือบัญชี ค. หมวด ๑ (๓)^๒ ทำยประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๗) มีความเห็นว่า การให้เช่าทรัพย์สินหรือธุรกิจสี่ล้อ (leasing) ที่มีการโอนกรรมสิทธิ์หรือในที่สุดอาจมีการโอนกรรมสิทธิ์เป็นทอดสุดท้ายให้แก่ผู้เช่าซึ่งเป็นผู้ใช้นั้น อยู่ในความหมายของ “การค้าปลีกสินค้า” ตามบัญชี ข.หมวด ๓ (๑) หรือตามบัญชี ค. หมวด ๑ (๓) ทำยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ฯ คนต่างด้าวจึงต้องห้ามมิให้ประกอบธุรกิจดังกล่าว ในการนี้ เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาในขณะนั้น (นายอมร จันทรมบูรณ์) มีข้อสังเกตว่า ธุรกิจการให้เช่าซื้อและธุรกิจสี่ล้อเป็นธุรกิจที่มีลักษณะ ๒ อย่าง คือ เป็นธุรกิจการค้าสินค้า(การขายปลีกหรือขายส่ง) กับธุรกิจการให้สินเชื่อโดยธุรกิจการให้เช่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคน่าจะเป็น “การค้าปลีกสินค้า” แต่ธุรกิจสี่ล้อ(เครื่องจักรขนาดใหญ่หรือเครื่องบิน)น่าจะเป็นธุรกิจให้สินเชื่อมากกว่าซึ่งเงื่อนไขในการโอนกรรมสิทธิ์ของสินค้าเป็นเพียง “วิธีการ” สำหรับเป็นหลักประกันการให้สินเชื่อมากกว่าจะมีเจตนาให้มีการขายสินค้า ความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗ เป็นการพิจารณาเพียงองค์ประกอบเดียว คือ จาณาว่าเป็นการขาย(ปลีก)สินค้าโดยมีการโอน

^๑ บัญชี ข.

ฯลฯ

ฯลฯ

หมวด ๓ การประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรม

(๑) การค้าปลีกสินค้าทุกชนิดนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค.

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ บัญชี ค.

หมวด ๑ การประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) การค้าปลีกสินค้าเครื่องจักร เครื่องกล และเครื่องมือ

กรรมสิทธิ์หรือไม่เท่านั้น และการให้สินเชื่อมิได้ปรากฏอยู่ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑๖ ที่กำหนดให้เป็นธุรกิจที่ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบการ กระทรวงพาณิชย์จึงอาจ นำความเห็นเหล่านี้ไปพิจารณาแก้ไขกฎหมายได้หากเห็นสมควร

กระทรวงการคลังเห็นว่า การประกอบกิจการให้เช่าทรัพย์สินแบบลีสซิง น่าจะมี ลักษณะเป็นธุรกิจให้สินเชื่อมากกว่าจะเป็นธุรกิจการค้าสินค้า แต่โดยที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้เคยให้ความเห็นในปัญหาดังกล่าวไว้แล้ว และความเห็น ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) กับความเห็นของเลขาธิการ คณะกรรมการกฤษฎีกาในขณะนั้น (นายอมร จันทรสมบูรณ์) ยังไม่ตรงกัน จึงขอให้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) พิจารณาคำพิพากษาดังกล่าวตามนัย ข้อ ๑๔ (๒)^๓ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณา ข้อหาดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงาน เศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมทะเบียนการค้า) แล้ว เห็นว่าประเด็นที่ ต้องพิจารณาคือ ธุรกิจลีสซิง (leasing) อยู่ในความหมายของ “การค้าปลีกสินค้า” ตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑) หรือตามบัญชี ค. หมวด ๑ (๓) ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑๖ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) เห็นว่าการค้าปลีกหมายความว่า การซื้อสินค้ามาแล้วขายไป โดยมุ่งหมายที่การโอนกรรมสิทธิ์และได้ราคาเป็น ค่าตอบแทน ส่วนธุรกิจลีสซิง นั้น มีลักษณะเป็นการจัดให้บุคคลได้ใช้สินค้าที่ต้องการ โดยผู้ ประกอบธุรกิจลีสซิงเป็นเพียงตัวกลางที่ให้บริการเงินทุนและประสานผู้ต้องการใช้สินค้ากับผู้ผลิต หรือจัดหาสินค้าเท่านั้น โดยจัดให้ได้กรรมสิทธิ์มาเป็นของผู้ประกอบธุรกิจลีสซิงแล้วใช้วิธีเช่าหรือ เช่าซื้อ เพื่อให้ผู้ประสงค์ได้ใช้สินค้าสามารถใช้สินค้าตามความประสงค์ จึงเห็นได้ว่า ธุรกิจลีสซิง มิได้มีวัตถุประสงค์หลักที่จะซื้อขายสินค้า แต่มุ่งจะให้บริการด้านสินเชื่อแก่ผู้เช่าหรือเช่าซื้อเป็น สำคัญ ส่วนการค้าปลีกสินค้าตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑)^๔ หรือการค้าปลีกสินค้า เครื่องจักร เครื่องกล และเครื่องมือ ตามบัญชี ค. หมวด ๑ (๓)^๕ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑

^๓ข้อ ๑๔ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจพิจารณาจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) เมื่อส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจขอให้ทบทวนปัญหาที่กรรมการร่างกฎหมายคณะใด คณะหนึ่งได้วินิจฉัยไปแล้ว

๑.ล๑

๑.ล๑

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒), ข้างต้น

ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ก็เป็นการกำหนดหลักการอย่างกว้าง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองการประกอบอาชีพบางอย่างที่ประชาชนชาวไทยมีกำลังทุนทรัพย์จะดำเนินธุรกิจได้ การค้าปลีกสินค้าตามประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว จึงเป็นการค้าปลีกสินค้าทั่วๆ ไปตามความหมายธรรมดาเท่านั้น ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) จึงเห็นว่า การประกอบธุรกิจสี่ซึ่งไม่เป็นการค้าปลีกสินค้า ตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑) และบัญชี ค. หมวด ๑ (๓) ทำยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ฯ คนต่างด้าวจึงไม่ต้องห้ามมิให้ประกอบธุรกิจดังกล่าว

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๓๖